

Guía Docente				
Datos Identificativos			2021/22	
Asignatura (*)	Análise de Supervivencia e Probas Diagnósticas	Código	6538623033	
Titulación	Mestrado Universitario en Asistencia e Investigación Sanitaria (plan 2012)			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Non presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da SaúdeMatemáticas			
Coordinación	Pértega Díaz, Sonia	Correo electrónico	s.pertega@udc.es	
Profesorado	Jacome Pumar, María Amalia	Correo electrónico	maria.amalia.jacome@udc.es	
	Pértega Díaz, Sonia		s.pertega@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia consta de dous bloques diferenciados: Análise de Supervivencia (2 ETCs) e Probas diagnósticas (1 ECT). A finalidade común é establecer os elementos metodolóxicos que necesita o/a estudante para deseñar, levar a cabo e comprender os estudos clínico-epidemiolóxicos no campo das Ciencias da Saúde que impliquen análises de supervivencia ou a avaliación de probas diagnósticas.			
Plan de continxencia	MODIFICACIÓN NOS CONTIDOS - Non se realizarán cambios METODOLOXÍAS: Mantéñense todas as metodoloxías propostas, que se seguirán aplicando de modo non presencial na súa totalidade a través de Teams e o Campus Virtual MECANISMOS DE ATENCIÓN PERSONALIZADA Ao ALUMNADO - Correo electrónico: Diariamente. De uso para facer consultas e solicitar tutorías virtuais. - Campus virtual: Diariamente. - Teams MODIFICACIÓNS NA EVALUCIÓN Mantense o sistema de avaliación establecido na guía docente MODIFICACIÓNS DA BIBLIOGRAFÍA Ou WEBGRAFÍA Non se realizarán cambios.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Capacidade para elixir e aplicar as metodoloxías de investigación mais adecuadas á investigación proposta.
A4	Obter un substrato teórico suficiente para comprender o entorno clínico de aplicación das técnicas de investigación.
A5	Adquirir o coñecemento da realidade investigadora nun ámbito concreto das ciencias da saúde.
B1	Capacidade para aplicar o método científico na planificación e o desenvolvemento da investigación sanitaria.
B2	Fluidez e propiedade na comunicación científica oral e escrita.
B3	Compromiso pola calidade do desenvolvemento da actividade investigadora.
B4	Capacidade de análise e de síntese.
B5	Habilidade para manexar distintas fontes de información.
B6	Capacidade para traballar de forma colaborativa en equipos multi e interdisciplinar.
B7	Capacidade de establecer unha relación de empatía cos suxeitos implicados no desenvolvemento da actividade investigadora.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	AI1	BM1	CM1
Coñecer e aplicar as ferramentas de análises específicas para analizar a validez e seguridade dos resultados de probas diagnósticas na práctica clínica	AI4	BM2	CM3
	AI5	BM3	CM8
		BM4	
		BM5	
		BM6	
		BM7	
Ser capaz de utilizar a análise estatística correcta a un estudo de investigación clínica.	AI1	BM1	CM1
	AI4	BM2	CM3
	AI5	BM3	CM8
		BM4	
		BM5	
		BM6	
		BM7	

Contidos

Temas	Subtemas
BLOQUE 1. Análise de Supervivencia	1.1. Introducción: tipos de censura, principais funcións de interese. 1.2. Estimación da función de supervivencia: Kaplan- Meier, modelos paramétricos notables. 1.3. Comparación de curvas de supervivencia 1.4. O modelo de riscos proporcionais: a regresión de Cox. 1.5. Modelo de riscos competitivos
BLOQUE 2. Probas diagnósticas	2.1. Validez e seguridade dunha proba diagnóstica: sensibilidade, especificidade, valores predictivos, cocientes de probabilidade. 2.2. Aplicación clínica do Teorema de Bayes. 2.3. Curvas ROC e área baixo a curva
CONTIDOS PRÁCTICOS	1. Elección da técnica adecuada para a análise de datos, aplicación dos métodos con software estatístico, e interpretación de resultados. 2. Aplicación de software epidemiolóxico para a análise da validez e seguridade de probas diagnósticas. 3. Interpretación de resultados na avaliación de probas diagnósticas

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Foro virtual	A1 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C8	0	1	1
Prácticas a través de TIC	A1 A5 B1 B3 B4 B5 B6 C3	0	15	15
Solución de problemas	A1 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C8 C3	0	12	12
Traballos tutelados	A1 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C8	0	15	15

Sesión maxistral	A1 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C8	0	24	24
Proba de resposta múltiple	A1 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C8	0	1	1
Estudo de casos	A1 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C8	0	7	7
Atención personalizada		0		0
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Foro virtual	Espazo de discusión informal destinado aos estudantes para o tratamento dun tema ou problema, que se desenvolverá a través dun contorno virtual de aprendizaxe mediante ferramentas de comunicación asíncrona (foro).
Prácticas a través de TIC	Actividades prácticas que consistirán na aplicación dos contidos teóricos da materia mediante a utilización das tecnoloxías da información e as comunicacións. Empregarase software específico para a realización de estudos bioestatísticos ou epidemiolóxicos.
Solución de problemas	Plantexarase a resolución de situacións prácticas concretas, a partir dos coñecementos traballados na materia
Traballos tutelados	Traballos onde se reflicta o dominio teórico-metodolóxico da materia. Os traballos solicitaranse en formato virtual e soporte informático.
Sesión maxistral	Estudio dirixido a través de material multimedia, baseado na exposición dos coñecementos teóricos da materia apoiándose no uso de medios audiovisuais
Proba de resposta múltiple	Cuestionarios de preguntas tipo test e/ou preguntas curtas co propósito de controlar a evolución na materia
Estudo de casos	Exposición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por os/as alumnos/as. Plantexaranse problemas concretos en relación cos contidos da materia que describan unha situación real e describírase o proceso de resolución.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Foro virtual Prácticas a través de TIC Solución de problemas Traballos tutelados	A atención personalizada relacionada con estas metodoloxías ten como finalidade orientar aos estudantes no estudo da materia e na realización dos traballos prácticos propostos. O seguimento farase de forma individual ou en pequenos grupos, de maneira telemática, a través do correo electrónico, o Campus Virtual ou Teams.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba de resposta múltiple	A1 A4 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C8	Cuestionarios de preguntas tipo test e/ou preguntas curtas co propósito de controlar a evolución na materia	30
Solución de problemas	A1 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 C8 C3	Plantexarase a resolución de situacións prácticas concretas, que deberán resolverse a partir dos coñecementos traballados na materia	30
Traballos tutelados	A1 A5 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C3 C8	Aplicación de diversas técnicas estatísticas a casos prácticos.	40

Observacións avaliación

Sistema de avaliación

A materia estrutúrase en dous bloques independentes, Bloque 1 (que corresponde ao Tema 1. Análise de Supervivencia) e Bloque 2 (correspondente ao Tema 2. Probas diagnósticas). Os bloques son independentes, de maneira que a nota dun deles non afecta á nota do outro.

Para aprobar a materia é preciso superar, de maneira independente, cada un dos dous bloques. Nese caso, a cualificación final será a suma ponderada das notas de cada un dos dous bloques. No caso de non ter superado algún dos bloques, a cualificación final será o mínimo entre a suma ponderada das notas de cada un dos dous bloques e a nota 4.5

Para obter a cualificación de NP (Non Presentado), o/a alumno/a non poderá ter participado en ningunha das actividades/metodoloxías de avaliación propostas.

No caso do alumnado de segunda convocatoria e sucesivas, non se conservarán as cualificacións dos bloques obtidas en cursos anteriores.

Bloque I (Tema 1. Análise de Supervivencia):

A puntuación máxima total deste primeiro bloque será de 6.5 puntos (sobre 10). Constará de dúas partes:

Unha parte de avaliación continua (2.5 puntos sobre 10). A cualificación obterase dunha serie de cuestionarios e/ou exercicios entregados (solución de problemas, proba de resposta múltiple), de forma individual. Un traballo (4 puntos sobre 10) consistente na resolución dun caso práctico, que pode ser realizado de forma individual ou en grupos de dous ou tres membros. Bloque II (Tema 2. Probas diagnósticas).

A puntuación máxima total deste segundo bloque será de 3.5 puntos. Constará de dúas partes:

Unha parte de avaliación continua (1.75 puntos sobre 10). A cualificación obterase da resolución dunha serie de cuestionarios e/ou exercicios prácticos propostos (solución de problemas), relacionados cos contidos deste bloque, que deberán ser resoltos individualmente. Unha proba obxectiva de resposta múltiple (1.75 sobre 10), realizada de forma online, en relación cos contidos desenvolvidos nesta bloque da materia. O sistema de avaliación descrito é aplicable tanto na 1ª como na 2ª oportunidade. Convocatoria adiantada

Os

criterios son os establecidos nas "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dúas estudos de grao e mestrado universitario", artigo 19.

Matrícula de honra

Poderán

optar á matrícula de honra os alumnos cuxa media supere o 9. As profesoras da materia poderán considerar criterios adicionais nos resultados obtidos polos estudantes en calquera das accións formativas programadas na guía docente.

Fraude

No caso de realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación aplicarase a normativa vixente nas Normas de avaliación, revisión e reclamación da UDC e no Estatuto do Estudiantado da UDC

Todas as observacións previas son aplicables ao estudiantado a tempo parcial e/ou con dispensa académica.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Clark, T., Bradburn, M., Love, S. et al. (2003). Survival Analysis Part I: Basic concepts and first analyses.. Br J Cancer 89, 232-238 (2003). https://doi.org/10.1038/sj.bjc.6601118 (https://www.nature.com/artic - Collet D (2015). Modelling survival data in medical research. London: Chapman & Hall; - Lee ET, Wang JW (2003). Statistical Methods for survival data analysis.. 3rd. ed. Belmont, CA: Lifetime learning Publications - Hosmer, D.W. y Lemeshow, S. (1999). Applied Survival Analysis: Regression Modeling of Time to Event Data.. N.Y.: John Wiley & Sons, Inc. - Pepe, M. S. (2003). The statistical evaluation of medical tests for classification and prediction. Oxford: Oxford University Press. - Pita Fernández, S., Pértiga Díaz, S. (2003). Pruebas diagnósticas: Sensibilidad y especificidad.. Cad Aten Primaria 2003; 10: 120-124. - López de Ullibarri Galparsoro I, Pita Fernández, S. (1998). Curvas ROC. CAD ATEN PRIMARIA 1998; 5 (4): 229-235.
Bibliografía complementaria	- Pita Fernández, S (2001). Análisis de supervivencia. CAD ATEN PRIMARIA 1995; 2: 130-135. https://www.fisterra.com/mbe/investiga/supervivencia/supervivenc - SEH-LELHA (2021). Artículos de Bioestadística . https://www.seh-lelha.org/bioestadistica/ - Unidade de Bioestadística Clínica del Hospital Universitario Ramón y Cajal (2021). Material docente. http://www.hrc.es/bioest/M_docente.html

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estatística Aplicada a Ciencias da Saúde/653862206

Modelos Estadísticos para a Investigación Clínica/6538623028

Estatística Aplicada a Ciencias da Saúde/6538623005

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Uso

docente do inglés: Será

conveniente que o alumnado teña un coñecemento básico do inglés para o manexo

do material bibliográfico e/ou a lectura dalgún texto escrito no devandito

idioma e, sobre todo, para a consulta na internet de diferentes páxinas relacionadas

coa materia de clase. Recoméndase ao alumnado que posúa un grao de coñecemento

de inglés correspondente ao nivel A2 de Usuario Básico, recollido no documento

do Marco Común Europeo de Referencia sobre Coñecemento de Linguas (http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/marco/cvc_mer.pdf).

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías